

A vegyvizsgálati díjak leszállítását követelik a paprikakikészítők

A paprikáról beszélnek most megint ország-szerte, de legfőképpen a földművelésügyi miniszteriumban, Kalocsán, Szegeden, Rösztén és Szentmihálytelken. A Hangyánál is esik róla persze szó, de azt hisszük, ma már sokkal kevesebb lelkesedéssel és reménnyel, mint mielőtt a szegediek meg a kalocsaiak megismerték volna a tervet. Azt mondják, *korán pattant ki*. Valaki elárulta a titkot. De azt hisszük, hogy két hónappal később semmivel sem lett volna barátságosabb a fogadtatás, mint most.

Ma már — amennyire a szerdai piacon megállapítható volt — lehiggadt a hangulat. Az a felfogás kerekedett felül, hogy *mégsem fogják a Hangyába kényszeríteni a paprikásokat, amikor azok között egyetlen egy sem akad, aki ezt akarná*. Rendületlenül kitaranak a szabadkereskedelem mellett és nincs az a hatalom, amely ettől eltántorítsa őket.

Fájlalják a paprikatermelők és kikészítők Kállay földművelésügyi miniszter távozását, aki az ő álláspontjukon volt. Egy deputációnak, amely felkereste — és amelynek egyik tagjával ma alkalmunk volt beszélni —, meg is mondta:

— Amíg én leszek a földművelésügyi miniszter, addig nem lesz monopólium, de ha én megbukok, akkor alighanem megbuknak maguk is...

Amikor Darányi földművelésügyi miniszter Szegeden járt, alkalmunk volt vele beszélgetni a dologról. Egy humoros jelenet is emlékeztetett ezt a látogatást. A miniszter a nővénykísérleti állomáson fogadta a paprikások

küldöttségét Baranyi Tibor főispán társaságában. *Roza néni*, egy értelmes idősebb asszony magyarázta a miniszternek, hogy miért nem kell a monopólium. Baranyi főispán, akit Roza néni nem ismert, beleszólt a vitába és azt akarta a nénnel megértetni, hogy a Hangya mindenki másnál többet fizet a paprikáért. Roza néni azonban, aki kiváltságos helyzetben érezte magát, hogy a miniszterrel beszélhet, lesújtó képlegyintéssel intézte el a főispánt, mondván:

— Nem ért maga ehhez kopasz ur, minek beszél bele...

Az epizódon még sokáig mosolygott a miniszter és a főispán, de mindketten azzal a meggyőződéssel távoztak, hogy ezekkel a kemény szegediekkel *bajos lesz elfogadtatni a Hangyát, vagy valamilyen más szövetkezetet*.

A paprikaügynek azonban már *mellékhatása* is akadt. A kikészítők azt szeretnék most már elintézni, hogy *szállítsák le a vegyvizsgálati díjakat*. A vegyvizsgálat díja, ami voltaképpen nem áll egyébből, minthogy mintát vesznek a zsákból és minőség szerint klasszifikálják, *métermázsánként 4 pengő 20 fillér*.

— Boldogok lennénk, ha mi keresnénk 4 pengő huszat egy métermázsá paprikán — mondják —, pedig szakadásig dolgozunk vele. Az is előfordul elég sűrűn, hogy bukunk a paprikán és nem hogy hasznunk lenne, de ráfizetünk. De a vegyvizsgálatért akkor is kell fizetni.

— Ha segíteni akar rajtunk a kormány — rezümálják a Valéria-téren a beszédet —, akkor *engedjék le a vegyvizsgálati díjat*. l. j.

A makói hagymaszövetkezet botránya

Az ellenőrző bizottság követeli a bűnvádi eljárást — Hamis utalványok, a Wenckheim-uradalom termelői igazolványa és meglepő pénzelvételek

(A Délmagyarország makói tudósítójától.) Csütörtökön tartotta a makói vármegyei házában nagy érdeklődéssel várt értekezletét a hagymaszindikátus ellenőrző bizottsága a hagymakertészek szövetkezetében történt visszaélések ügyében. Az értekezlet az ügyben újabb fordulatot hozott és feltárta azokat az erőket és felfogásokat, amelyek a kriminális ügyet eddig huzták-halogatták a törvény útjáraadástól.

Mi történt a hagymatermelők szövetkezetében?

Tarnay alispán nyitotta meg az értekezletet, amelynek megtartására — mint mondotta — az a bűncselekmény adott okot, amelyet az eddigi vizsgálat szerint csalásnak és magánokirathamisításnak lehet minősíteni.

A házi vizsgálat eredményéről szóló jegyzőkönyvet Rápolthy Nagy József ismertette. A vizsgálat megállapítása szerint a hagymatermelőket megillető nyereségjutalék szétosztásával, illetve az utalványok kiállításával megbízott Kiss László joghallgató saját beismerése szerint 72 esetben követett el okirathamisítást olyképen, hogy hamis utalványokat állított ki, azokra Horváth és Kiss igazgatósági tagok aláírását aláhamisította, vagy rávezettette, a pénzt az utalványokra felvette és saját céljaira fordította. Az így jogtalanul felvett összeg, amellyel a hagymatermelők jutalékalapját károsította meg, bevallása szerint 1190 pengő. Megállapították azt is, hogy a szövetkezet vezetői, Kiss Antal és Horváth Ferenc szabályszerű utalványaikra is történtek jutalékfelvételek, amelyeket az illető termelők nem kaptak kézhez. Ezek a pénzek a szövetkezet pénztárszékében borítékban kezeltettek, amíg tulajdonosuk jelentkezett, vagy annak átadhatták. Megállapítja még a vizsgálat — és ez az ügynek fordulata —, hogy Vetró Imre földéaki és gróf Wenckheim József uradalom termelői igazolványainak kiállítása ügyében felmerült a jogosulatlan kiállítás gyanúja s ezzel kapcsolatosan a

termelői igazolványok kiadása körüli visszaélés fennforgásának lehetősége.

Az igazgatóság határozata és az elnök.

Nagy József a szövetkezet igazgatóságának megbízásából bejelentette, hogy a szövetkezet Kiss László ellen a bűnvádi eljárás megindítását kívánja s ugyancsak vizsgálatot kíván Kiss Antal volt igazgatósági tagnak a Wenckheim-féle termelői igazolvánnyal kapcsolatos szereplésének felderítésére.

A szövetkezet igazgatósági határozatával szemben dr. Galamb Sándor, a szövetkezet elnöke foglalt állást és beszédében „csak incidensnek, sajnálatos és csunya, de nem nagy dolognak” minősítette Kiss László ügyét, amelyből — mondotta — senki sem károsodik, mert apja nyilatkozatot adott, hogy minden kárt megtérít. A szövetkezet igazgatósága Kiss Antalt a könyvelői állásából tegnap elmozdította s az igazgatósági tagságáról is lemondatta. A bűnvádi eljárás mellőzését javasolta.

A termelők képviselői Csomo Sándor, Szőnyi Imre, Nagy József egymásután szólaltak fel s követelték az ügy bűnvádi uton való tisztázását. Kovács Károly arra utalt, hogy a megtérített Kiss László büne annyival inkább súlyosabb, mert őt éppen azért alkalmazták, hogy a termelőtársadalom kereskedelmileg képzett vezetőket akar nevelni a saját fiából. A másik termelői ellenőr, Nicsovcics György a csalást elkövetett joghallgató védelmében szállott síkra.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara képviselője, dr. Landesberg Jenő titkár arra mutatott rá, hogy az ellenőrzésre és a termelői érdekek egyenes védelmére hivatott ellenőrző bizottságnak a maga presztízse szempontjából sem szabad hozzájárulni egy ilyen ügy eltussolásához.

A szövetkezeti igazgatósági tag és az elnök egymással szembenálló indítványai felett szavazott ezután nagy izgalom között a bizottság. A szavazásban a szindikátus jelenvolt kereskedő és igazgatósági tagjai nem vettek részt és 8 szóval 6 el-

A Délmagyarországi támogatja, ha hirdetőnkkel vásárol

lenében az ellenőrző bizottság kimondotta, hogy Kiss László ügyében a bűnvádi eljárás megindítását szükségesnek tartja.

A termelői igazolvány és a jutalom.

A szavazás eredményének megállapítása után már be akarta rekeszteni az elnök az ülést, amikor Diós Ferenc követelte az ügy újabb fordulatának, a termelői igazolványok kiállításával kapcsolatos Wenckheim-ügy jegyzőkönyveinek felolvasását.

— Nincs arra szükség! — kockáztattak meg egy ellenvetést, majd dr. Galamb Sándor, a szövetkezet elnöke jegyezte meg:

— Lesz ebből még cifrább ügy is, ha a rendőrség elé kerül!

Kiss László a házi vizsgálat során a Wenckheim József gróf ujkigyósi uradalma által felvett többszázpengős termelői nyereségjutalék ügyében azt a kijelentést tette, hogy az ügyet nem ő intézte, ő csak annyit tud róla, hogy ennek az uradalomnak a részére nem lehetett volna prémiumot kifizetni, később azonban Tóth Arisztid vármegyei gazdasági egyesületi titkár közbenjárására mégis kifizették.

Kiss Antal a szövetkezet könyvelője két idegen ur társaságában kérte először az uradalom által szállított hagyma után a prémium kiutalását, minthogy azonban termelői igazolványt az uradalom annakidején nem váltott ki, a jutalékban nem részesedhetett. Pár nap múlva Tóth Arisztid egyedül jelent meg s ezután Ujkigyós község által kiállított termelői igazolványt mutatott fel, amely a Wenckheim-uradalom részére szólott s miután a szállítást a szindikátus is igazolta, 348 pengőre az utalványt Kiss Antal kiállította s a pénzt kifizették. Később egy más esetben Tóth Arisztid 87 pengőt átadott Kiss Antalnak jutalomképpen. Tóth Arisztid azt adta elő, hogy Kiss Antalnak tényleg adott jutalmat az uradalom nevében, amikor Kiss megtette azt a fáradságot, hogy személyesen elvitte a pénzt az irodájába. Az uradalom az ő elszámolását és a jutalomadást igazolta is. Kiss Antal ezzel szemben megismételte, hogy Tóth Arisztid e szavakkal: „Nézze Kiss, ezt az összeget megfizezzük”, — adta át számára a kiutalt prémium felét.

Vizsgálat.

A nagy megdöbbenéssel fogadott jegyzőkönyvekkel kapcsolatosan dr. Galamb Sándor kijelentette, ebben az ügyben is az a véleménye, hogy semmi kár nem származott a dologból. Wenckheiméknek joguk lett volna idejében kérni és megkapni a termelői igazolványt. Hogy utólag állították ki számukra, azért Ujkigyós község előjárósága a felelős. Nincs is értelme szerinte feszegetni a kérdést.

Erdei Ferenc felszólalására Galamb Sándor hozzájárult ahhoz az indítványhoz, hogy ezügyben a további vizsgálatot bízzák meg a delegált bizottsággal.

Az ellenőrző bizottság ülése után most megindul a hagymaszövetkezet botránya ügyében a bűnvádi folytatás.

Mai ajánlatunk!

Tojás draszté cukorka	17 f.
10 deka	
Füles zománcból	88 f.
barna színben 24 cm-es	
Zománc vizes kancsó	98 f.
1 vagy 1 1/2 literes barna színben	
Kombinált lészlavágó készlet	98 f.
1 doboz 3 drb	
Szekerénypapír	10 f.
színes, szép mintákban 4 iv	
Tavaszi fölcseres női kesztyű	98 f.
1 pár	

Holnap ismét újabb cikkeket hirdetünk!
FIGYELJE HOLNAPI HIRDETÉSÜNKET!

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ RT.
SZEGED, CSEKONICS és KISS UCCA SAROK